

Iszlám és politika

Angela Merkel kancellár asszony azt nyilatkozta, hogy az „iszlám Németországhoz tartozik, amennyiben egy alkotmánykonform iszlámról van szó”.

3. oldal

Vallási terrorizmus

A terrorizmus olyan félelmet keltő, erőszakos cselekedet, amelyet keresztyén szemmel megvizsgálva nem tudunk sem megérteni, sem elfogadni.

5. oldal

Dörögnek a fegyverek

Ismeretlenek megtámadtak egy protestáns templomot Burkina Fasóban, öt embert megöltek, köztük a lelkészt és két gyermekét is.

7. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2019. JÚNIUS • 30. évf. 11. szám • Ára 1,5 lej

Istennek tüzes Lelke nem pusztító lélek

Az Istentől megszólított és az Isten felé forduló ember első megtapasztalása Isten Lelkének jelenléte. Ez a Lélek tanít, ítél, vigasztal, erősít, elindít, vagy éppen visszatart. Az Isten Lelkére hagyatkozó ember nem keres, hanem vezetettik, és nem halad, hanem vitetik. A hitvalló élet nagy feladata és kihívása éppen ez: ráhagyatkozni Isten Lelkének vezetésére. Ez a Lélek pedig, Urunk Lelke „nem kiált, nem lármáz, és nem hallatja szavát az utcán”, ahogy Ézsaiás prófétánál olvassuk. Csakhogy az emberben mindig ott van a kísértés, hogy hozzátegy a részét Isten munkájához. Megjelenik a gőg, a kevélység, az emberi akarat és dicsőségvágy. Az emberi elme átveszi a Lélektől a vezetést, a Lélek nevében és Isten nevében cselekszik, de csak saját elméjének és tudatalatti elfojtott indulata-

inak ad szabad utat Isten nevében. Így születik meg a vallási terrorizmus, minden erőszak leggonoszabbika, ahol az Isten nevében való pusztítás az önpusztítás démonával találkozik. Ne gondoljuk ám, hogy csak az iszlámhoz kötődik a vallási terrorizmus! Jelen van az amúgy legbékésebbnek tartott buddhizmusban is (gondoljunk csak a nemrég történt mianmari rohingya népirtásra) vagy éppen a keresztyénségben, a keresztes háborúktól az új-zélandi christchurchi mészárlásig. Mert az ember mindig és minden körülmények között ember marad, ahogy heidelbergi kátékn is biznyságot tesz róla: „De hát annyira megromlottunk-e, hogy teljességgel alkalmatlanok vagyunk minden jóra és hajlandók minden rosszra? Bizony úgy van. Hacsak a Szentlélek újjá nem szül bennünket.”

Áldozatok

Amikor a terrorizmusról kezdünk beszélni, első gondolatra, de talán még a másodikra is, a vallási és ezen belül is az iszlám terrorizmus jut eszünkbe, na meg persze a vén Európát elárasztó bevándorlók hatalmas tömege.

A terror rettegésre, megfélemlítésre utal. Valami olyan érzést sugall, ami tele van negatív értelmű feszültséggel, elnyomással. Benne van még a bizonytalanság is, abban az értelemben, hogy nem lehet kiszámítani azt, hogy mikor és hol bukkan fel, mikor és hol fog legközelebb áldozatokat szedni.

A vallási terror egy másik vallás, másik nép, másképpen hívők, gondolkodók és élők ellen irányul. De mi van azokkal, akik a sajátjaikat terrorizálják? Akik rettegésben tartják a családtagjaikat, egy közösséget? A magyarázatuk lényegében megegyezhet a robbantók magyarázataival, azaz az igazság, egy felsőbb és magasabb cél érdekében teszik, amit tesznek.

Ítélezéstől mentesen, a határozott szeretet eszközével óvnunk kell az ártatlanokat és a védteleneket. Működhet ez a lehető legegyszerűbb módon is. Például úgy, hogy a templomban, közösségi alkalmak során nem az ítélezés és személyválogatás háttérével viszonyulunk egymáshoz, hanem a szeretet és együttérzés szándékával. Nem ülhetek le kőszívvel a fájdalmat hordozó ember mellé. Nem maradhatok szótlanul és elfordított fejvel. Megszólítani, meghallgatni, megérteni, együttérzeni, segíteni, a rosszat jóval meggyőzni szabadon választott kötelesség. De felelőség is, hogy később ne bánjam, hogy nem tettem semmit, pedig én éreztem, hogy cselekednem kellett volna.

GHITEA-SZABÓ JÚLIA ZSUZSANNA

www.facebook.com/harangszo

Nagy és hatalmas a mi Urunk!

„... szölik a mi nyelvünkön az Istennek nagyságos dolgait.” ApCsel 2,11b

Amikor Isten Szent Lelke megnyitja a szemünket, akkor meglátjuk, hogy milyen nagy és hatalmas a mi Istenünk. A legtöbb zsolttár is erről tesz bizonyosságot. Mi is énekelhetünk Isten nagyságáról! Lehet beszélni is az Isten nagyságáról, de amikor énekre nyitjuk meg az ajkunkat és Istent dicsőítjük, akkor még inkább nyilvánvalóvá válik az Ő nagysága. Milyen csodálatos, a porszem ember magasztalja a hatalmas Urat!

Amikor a pünkösdi Lélek megmutatja, hogy kik is vagyunk valójában, rögtön leszállunk a magas lóról. Ugyanis az ember szereti önmagát magasztalni, magáról sokat gondol, de Isten Szent Lelke rávilágít elesett voltunkra és arra, hogy kegyelemre szorult emberek vagyunk. Ekkor látjuk meg, hogy milyen hatalmas, milyen nagy a mi Istenünk. Nagy a mi Istenünk, aki Jézus Krisztus által gondoskodott a mi üdvözítésünkről is. Én ezt nem tudnám elérni. Nem tudnám üdvözíteni magam, de Ő igen. Éppen ezért ne a magunk dicsőségét keressük, hanem Krisztust ragyogtassuk fel az emberek előtt.

A TANÍTVÁNYOK

Ezt látjuk a tanítványok esetében is. Ők is várták a „mennyei erőt”. Szükségük volt rá. A Lélek ereje nélkül nem voltak képesek semmire. Nagy dolgok csak Isten Lelkének ereje által történhetnek. És meg is történtek. Bizonyosságot tettek az evangéliumról, mégpedig úgy, hogy a más-más nyelven beszélő emberek mindnyájan megértették azt. A tanítványok Isten Lelkének a tüzeiben lelkesedtek Isten nagyságos dolgai miatt. Hatalmas erővel tettek bizonyosságot Isten Lelke által Jézus haláláról, feltámadásáról. Mindezt azzal a hittel tették, hogy ők is meg fognak teljesedni Jézus Krisztussal és Isten Szent Lelkével. Így ők is meg fogják érteni Isten nagyságát.

A PÜNKÖSDI KULCSSZÓ

„Hatalmas”, „nagy”. Ez pünkösöd kulcsszava. Ez az ünnep erről beszél. Isten nagyságáról, Isten hatalmas voltáról. Az ApCsel 2,11-ben arról olvasunk, hogy a tanítványok Isten nagyságáról, Isten hatalmas voltáról tettek bizonyosságot.

Az Ószövetségben is Isten nagy tetteiről van szó, amelyeket Izráel történetében vitt végbe. Mózes is erről beszélt, amikor a választott nép elérkezett az ígéret földjének a határához. Emlékeztette a népet, hogy Isten hatalmas kézzel, erős karral vezette ki őket Egyiptomból, a szolgálat házából. Csodákon át vezette őket a pusztában negyven éven át.

Emlékeztette a népet: ti láttátok Istennek ezeket a nagyságos tetteit! Ne imádjátok hát az idegen isteneket! Ne hódoljatok a bálványistenek előtt!

BÁLványISTENEK

A bálványistenek is lehetnek nagyok és erősek? Igen. Akkor is úgy volt, ma is megtörténhet ez. Csak az egyes évezredek alatt másképpen nevezik őket. A bálványistenek megvakítanak bennünket, hogy a testnek éljünk és ne a Lélek gyümölcsseit keressük.

Gondoljunk csak Molokra, aki a csábítás, a kísértés által eltántorítja az embereket az élő Istentől. Molok korrupcióvá teszi az embereket.

Baál is egy bálványisten. Az anyagiasság és a kapzsiság örvényével von egyre lejjebb, míg megfullad az ember lelke.

Érosz pedig ingerli még az ember gondolatát is, a „szabad szerelem” hálójával fogja meg az embereket és az internet által a szexualitás rabjaivá teszi őket.

Nem feledkezhetünk el Mammonról sem, a pénz istenéről. Ha az ember nem vigyáz, istene lesz a pénz. A pénz hatalmába keríti, és mindig arra gondol.

S mit gondolunk Marsról, a háború istenéről, az ő értelmetlen hatalmáról és gyilkolásáról? Megdöbbenő, hogy milyen nagy drámát él át az ember, a család, egy nép a háború öldöklése következtében.

Mennyire más az Izráel Istene! Erről tesz bizonyosságot Mózes: Ki az az Isten, aki ilyen nagy dolgokat visz végbe? Nem hagyja el népet, vezet és megváltja őket.

Pünkösöd alkalmával az apostolok Isten nagy dolgairól tesznek bizonyosságot, melyek a megváltásban, Jézus feltámadásában és mennybenmenetelében váltak nyilvánvalóvá.

Isten Szent Lelke nekünk is nyilvánvalóvá teszi, hogy hatalmas Istenünk van, és azt is megérteti velünk, hogy Nélküle menthetetlenek, elveszettek vagyunk. Mi a magunk értelmére hagyatkozva messze megyünk az atyái háztól, mint a tékozló fiú. Tékozló fiak és tékozló leányok vagyunk. Szívünk csak bűnös vágyaink elérésére sarkall bennünket.

ISTEN PÜNKÖSDI LEKÉNEK TÜZE

Isten pünkösdi Lelkének tüze azonban megtisztítja szívünket és gondolatainkat. Isten Lelke teszi nyilvánvalóvá számunkra, hogy Nélküle csak ítéletet, kárhazatot és elvettetést érdemlünk.

Isten az Ő végzetlen kegyelméből az Ő Lelke által kinyilvánítja mindnyájunknak az Ő nagyságát, hatalmas voltát, és meglátjuk azt, hogy mennyi mindent megtett a mi üdvösségünkért.

Isten Szent Lelke elvégzi azt is, hogy a különféle népek ne megosztottan és gyűlölködve éljenek, hanem összefogva és szeretetben munkálkodjanak a békéért.

Egy Atyának a gyermekei vagyunk, akik bár különféle nyelveken beszélünk, a szeretet nyelvén mégis mindannyian megértjük. A szeretet nyelvén beszéljünk mindenkinek az Isten nagyságos dolgairól, s akkor mindig a Szent Lélek vezetése alatt leszünk, és egyre közelebb kerülünk nemcsak egymáshoz és mennyei Atyánkhoz!

Az iszlám és a keresztyén felfogás a politikáról

A Német Szövetségi Köztársaság kancellár asszonya, Angela Merkel a 2017-es őszi választási vita során azt nyilatkozta, hogy az „iszlám Németországhoz tartozik, amennyiben egy alkotmánykonform iszlámról van szó”.

Ausztria szövetségi kancellárja, Sebastian Kurz hasonlóan fogalmazott, amikor arról beszélt, hogy az osztrák lakosság etnikai összetétele alapján ma már ki kell mondani, hogy „az iszlám Ausztriához tartozik, de a politikai iszlámnak semmi keresnivalója Ausztriában”. Mit is jelent a politikai iszlám, és milyen hatása van a mindennapjainkra?

Bár a terrorizmus nem kizárólag az iszlám világ sajátja, és nem csak a vallási motiváció vezérli, az elmúlt évek leghírhedtebb akcióit kétségkívül az iszlám nevében vagy éppen ellene követték el. Mi ennek az oka? Az iszlám alapvető értékei között szerepel többek között az állandóság, a homogenitás, a tekintélytiszteltet. Ezeket a mai nyugati társadalmakban konzervatívnak bélyegzik, és úgy állítják be, mintha veszélyeztetnék a liberális értékeket (sokszínűség, változás, szabadság). Az iszlám ezt a létét fenyegető kihívásként éli meg és terrorakciókkal válaszol rá – nem az általában vett iszlám, hanem annak szélsőséges-harcos sivatagi szárnya.

Mohamednek, az iszlám vallás alapítójának törzse, a kurajs, a 6. század fordulóján vezető szerepet töltött be Mekkában. Itt kapta meg 610 körül prófétai elhívását Mohamed. Intő prédikációkkal és fenyegetésekkel próbált hatni kortársaira, így hamar politikai szereplővé is vált Mekkában. A próféta vallási tanítása szerint Allah már nemcsak a „legnagyobb”, hanem az „egyedüli” isten is, aki más, „hamis” isteneket nem tűrhet meg maga mellett, ezért szakadások és feszültségek keletkeztek a más „istenkéket” tisztelő törzsek között.

Mohamed provokáló fellépése a fennálló törzsi-hatalmi viszonyokat erősen megkérdőjelezte. Azok a törzsi vezetők ugyanis, akik a mekkai emberek vallási áldozatainak bemutatása nyomán busás vagyonra tettek szert, a rászoruló helyieket nem segítették. Mohamed ezt a szociális igazságtalanságot prédikációiban kíméletlenül felhasználta, hogy általa alássa a közösségek vezetőinek társadalmi pozícióját.

Ezt a veszélyt Mekka vezetői is érzékelték. Mohamednek és követőinek hamarosan Medinába kellett menekülniük. A próféta ekkor döntéskényszerbe került: vagy kompromisszumot keres (és üzenete teljes tekintélyvesztésen megy keresztül), vagy vállalja a számkivetettség kockázatát (és a vallási mártírság lehetőségét). Ez a döntés húzódik meg annak az alapvető különbségnek a hátterében, amely a keresztyénység és az iszlám politikához való viszonyát jellemzi.

A négy evangélium leírása szerint a keresztyénység központi alakja, Jézus egy hasonlóan kiszolgáltatott helyzetben lemondott a politikai hatalomról és a „kard használatáról” is (Lukács 22). Így vált a mártírság a keresztyénység egyik központi motívumává.

Ezzel szemben az iszlám vezéralakja, Mohamed minden politikai-katonai képességét felhasználva igyekezett a maga javára fordítani a küzdelmet, hogy az „isteni kinyilatkoztatásnak” teret és érvényt szerezzen. Több közös zsákmányszerző hadjáratral pedig sikerült azt is elérnie, hogy más pogány, medinai törzsek – az úgynevezett „segítők” – is csatlakozzanak hozzá a remélt prédáért cserében. Így lett az iszlám fő irányelve az, hogy Allah üzenetét akár harccal is előmozdítsák!

Szintén fontos tanítás, hogy az iszlám alapelveit az élet minden területére, így a társadalom egészére is ki kell terjeszteni. Hasonló felfogással ugyan találkozunk a keresztyénységben is, az egyháztól alkotott felfogás terén, de az merőben eltérő (Kálvin: az élet istentisztelete). A döntő különbség az, hogy a medinai közösséget állami-jogi jellegű normák is szabályozták, míg a keresztyénységben eredetileg ilyenről nem volt szó (a keresztyének is a pogány római törvényeknek engedelmességek).

Így kapcsolódik össze az iszlámban az üdvösség az állami renddel. A keresztyén hit alapvetően a túlvilágra, a „láthatatlanra” tekint, a végső helyreállítást pedig az apokaliptikus végidők isteni közbeavatkozásától várja. Ezzel szemben az iszlámban Allah birodalmának e világi, jelenben történő megvalósítása kerül előtérbe. (Hegedős Soma: Az iszlám politikai dimenziójának problémája)

Az iszlám Magyarországon

Magyarország évszázadokig a nyugati világ, az ortodox keresztyénység és az iszlám civilizáció hármastársán helyezkedett el. A 16. században az oszmán hódoltság már Magyarország jelentős részére kiterjedt. A Balkánon hatalmas tömegek tértek át az iszlámra, de a magyarokat ez nem vonzotta, a török alól való felszabadulás után pedig céltudatosan pusztították el az iszlám örökségét.

1878-ra a Balkán is felszabadult. Bosznia-Hercegovina bekebelezésével pedig az Osztrák-Magyar Monarchiának hirtelen 600 000 muszlim állampolgára lett. Az iszlám 1895-ben Magyarországon is „elismert” vallássá vált. Az első világháborúban az osztrák-magyar gyalogság soraiban számos bosnyák harcolt. Egy boszniai és albán muszlimokból álló százfős egység részt vett az 1921-es Trianon-ellenes nyugat-magyarorszá-

gi felkelésben. Jutulmul magyar állampolgárságot kaptak, letelepedtek, és 1931-ben megalapították a Budai Független Magyar Autonóm Iszlám Vallásközösséget. Számuk azonban elenyésző volt (1920-ban 468, tíz évvel később már csak 291).

A kommunista diktatúra idején több száz fiatal érkezett a közép-európai egyetemekre a szovjet befolyás alatti muszlim országokból. A délszláv polgárháború során 48 000 bosnyák és 20 000 más nemzetiségű balkáni személy menekült Magyarországra. Többségük az 1990-es évek végére visszatért hazájába, kisebb részük pedig Nyugat-Európába vándorolt tovább.

Az iszlám Magyarországon és a hasonló országokban nem civilizációként működik, ahogy egy muszlim államban működne, hanem mini-vallásként. Jelentősége a mindennapokban spirituális, de nem habituális.

El lehet oszlatni a félelmet?

1898. szeptember 10-én vesztette életét Genfben Erzsébet magyar királyné, miután egy Luigi Lucheni nevű olasz anarchista szíven szúrta őt. A világszép Sisi halála Magyarországot is mélyen megrázta, hiszen hosszú évszázadok után ő volt az első királyné, aki szeretettel és érdeklődéssel fordult a magyar nemzet felé.

Egy terrorcselekmény, mely egy egész nemzetet megrázott. Minden terrorcselekmény célja ez: minél nagyobb mértékben és minél több embert megfélemlíteni, elszomorítani, rettegésben tartani. A fentebb említett merénylet egy olyan, a hatalmat jelképező személy ellen irányult, akit a politikai elnyomásért tartottak felelősnek. A merénylet, egyes elméletek szerint, nem is tudta, hogy a királyné ellen követ el merényletet, ő csak az öltözet és kíséret alapján döntött: ez a személy biztosan az elnyomókhoz tartozik, ezért ideális célpont. A terrorista célja, hogy félelmet, illetve zavart keltsen. Az egyéni terroristák indítéka a bosszú és a felháborodás.

A terror „a társadalomra erőltetett rettegés”. Gondoljunk csak arra, hogy különösen Nyugat-Európában minden nagyobb szabadtéri ünnep esetében az emberek többsége már tart a terroristák támadásától. Például Hollandiában, ahol minden év áprilisában országosan megünneplik a király születésnapját, a világot elárasztó terrortámadások előtt nem volt szükség különösebb biztonsági intézkedésekre. A király és családja mindenféle különösebb felhajtás nélkül vonult végig egy-egy város utcáin, kézfogással üdvözölve minden embert. Ma már ez csak szigorú biztonsági szabályok betartásával történhet meg.

Napjainkban a terrorizmus leginkább etnikai-vallási indíttatású. Legveszélyesebb for-

mája az „iszlamista” terrorizmus, amely nem csak egy kisebb-nagyobb területen jelentkezik, hanem globalizálódó, azaz mindenütt felbukkanó jelenség. Ahol eddig nem kellett tartani ilyen támadásoktól, ma már azokon a területeken is felbukkan ez az alattomosan romboló erő.

A terrorizmus elmegy egészen a fizikai megsemmisítésig, de a közvetlen áldozatok, a cselekmények kárvallottai csak szimbolikus kapcsolatban állnak az akció valódi céljával. Kiválasztásuk legtöbbször véletlenszerű. A terrorizmus modern formájának hatásosságához nagyban hozzájárul a tömegmédiá: országhatárokat átívelve képes emberek tömegeit tájékoztatni a terrorcselekmények szörnyűségeiről. Az események közvetlen közelében lévők, illetve az áldozatok mobiltelefonnal, kamerával készült felvételei a közösségi média segítségével bejárják a világot és rémületet keltenek, nemzetiségtől, nemtől függetlenül sok ember szívében. Ezzel persze fokozódik a terroristák cselekményeinek hatása. Bizonyos esetekben, a még nagyobb hatás érdekében, éppen a rémítő cselekményeket elkövetők rögzítik vérengzéseiket és tárják a lehető legnagyobb nyilvánosság elé. Vannak, akik magyarazzák tettüket, elmondják érveiket, de akadnak, akik egy-egy terrorcselekmény elkövetése előtt fenyegető beszédek tesznek közzé.

A félelemkeltés jó módszer rendszerek fenntartására. Ezt a terrorista szervezetek, de az ellenük harcolók is egészen jól tudják alkalmazni. A média nyújtotta információk döntően befolyásolják véleményünket,

döntéseinket, és itt az egyoldalúság legalább annyira veszélyes, mint a teljes információhiány. Ennek értelmében nem elhanyagolható annak valósága, hogy „az vagy, amit olvasol”, azaz ha sokat foglalkozunk a témával a valóságtól elrugaszkodottan, esetleg mi is rettegni kezdetünk a terroristáktól.

A terrorizmus valóban gyorsan terjed, egyre inkább globális „háborúvá” szélesedik, és sok esetben egyre kegyetlenebb és emberetlenebb módszerekkel igyekeznek megfélemlíteni a világot. Napjainkban már szinte bárhol elkövethetnek terrorcselekményt. De a

A terrorizmus valóban gyorsan terjed, egyre inkább globális „háborúvá” szélesedik. Napjainkban már szinte bárhol elkövethetnek terrorcselekményt. De a keresztyén ember, a Krisztusban bízó ember nem a pánik és a félelem embere.

keresztyén ember, a Krisztusban bízó ember nem a pánik és a félelem embere.

Persze, az ausztrál származású, új-zélandi mecsetben vérengző férfi akciója sem megoldás. A szemet szemért, az ütésre ütéssel felelő magatartás nem helyes. Krisztust hirdelve, tudnunk kell, hová tartozunk, mi, illetve Ki az, Aki minket meghatároz és vezet. A szeretet nem rombol, nem bosszúálló, hanem kitartóan félelmet eloszlató. Tanulással, ismerettel, együttérzéssel, Isten szerinti étellel és a békeség munkálásával, összetartással védhetjük magunkat és közösségeinket. Próbáljuk meg és tapasztalni fogjuk, hogy minket semmi nem szakíthat el Isten szeretetétől.

GHITEA-SZABÓ JÓZSEF LEVENTE

Vallási terrorizmus

„Aki kardot ragad, az kard által vesz el”
Mt 26,52b

„Ölj meg egyet, hogy megfélemlíts tizedret”
– ősi kínai mondás

A terrorizmus olyan erőszakos cselekedet, melyet keresztyén szemmel vizsgálva nem tudunk sem megérteni, sem elfogadni, hiszen Jézus minden esetben a szeretetteli, békés megoldások híve volt. Megváltónk legerőszakosabb cselekedete az volt, hogy kiűzte az árusokat a templomból és felborogatta a pénzváltók asztalait, de minden esetben az életre mondott igent és nem a halálra, sem a megtorlásra.

Ha a témánk kapcsán erőszakról beszélünk, azt is ki kell mondanunk, hogy terroriztának vagy vallási fanatikusnak nem születik senki, hanem kiképzik őket, így a terrorakciók véghezvivői (valamilyen szempontból) és a terrorcselekmények célpontjai egyaránt áldozatoknak tekinthetők. Az igazi terroristák szerintem azok, akik a végrehajtókat kiképzik, és nem azok, akik a merényleteket végrehajtják.

Azokat az embereket érzés nélküli „géppé” képezik ki, hogy valamilyen óriási túlvilági jutalomért cserében öljenek és ők maguk is meghaljanak. Például a fiatal lányokat azzal a hittel küldik a halálba, hogy a paradicsomban ott várják őket a jóképű, már korábban meghalt férfi merénylők.

Mindezek mellett, elítélve a robbantásokat és ártatlan emberek kivégzését, mégis nagyon nehéz igazságot tenni, hiszen a terrorcselekmény mindig válasz egy előzőleg megtörtént elnyomásra, megszárlásra vagy országok leigázására. A terrorizmus egyik meghatározása az, hogy ez az erőszak alkalmazásának vagy azzal való fenyegetésnek olyan stratégiája, mely félelemkeltés révén meghatározott politikai, ideológiai vagy vallási célokat igyekszik kikényszeríteni. Sajnos az erőszak közvetlen áldozatait legfeljebb csak jelképes kapcsolatban állnak az akció valódi céljával, kiválasztásuk legtöbbször véletlenszerű.

Ma, amikor a médiában látjuk a terrorcselekményeket vagy olvasunk róluk, elborzadunk, de nem ismerjük, vagy csak részben ismerjük e tettek valódi hátterét. Pedig mögöttük ott van a nyugati államok részéről a korábbi gyarmatosítás, országok leigázása, milliós nagyságrendű gyengén felfegyverzett katonaság lemeszárlása, államok eltörlése, államhatárok erőszakkal való megváltoztatása.

Aki számunkra terrorista, az a saját elképzelése szerint szabadságharcos. De a két között különbség van. Vannak tényleges szabadságharcosok, akik a saját országukban küzdenek országuk felszabadításáért. De a Nyugat-Európában vagy legutóbb Srí Lankán robbantó terroristák nem szabad-

ságharcosok, mögöttük nincs tömegebázis, sem társadalmi mozgalom, az erőszak a létük célja. Számukra nincsenek ártatlan civilek, csak bűnös cinkosok: „...nők, gyermekek megölése is indokolt lehet, mivel ezek az ellenséges rezsimet támogatják.” Bosszúvágy hajtja őket, mely a nyugati társadalom ellen irányul, mert az őket elnyomó európaiakban és áttételesen a keresztyénségben látják saját rossz helyzetük okát.

Ez természetesen nem azt jelenti, hogy egyetértenék a terrorizmus bármilyen formájával, hanem azt jelenti, hogy a nagyhatalmaknak hagyniuk kellene vagy kellett volna egyes országok szuverenitási harcait saját földjükön végbemenni vagy ott megoldani a helyzetet, és nem a nagyhatalmi érdekeket előtérbe helyezni. Ugyanis az erőszak csak erőszakot szül.

Megvizsgálva e tettek ideológiai hátterét, hozzá kell tennünk, hogy egyetlen terrorcselekedetet sem lenne szabad vallási köntösbe öltöztetni, sem elhittetni az emberekkel, hogy Isten küld ölni. Az Ószövetségben is találunk harcra buzdító igéket, de a mában ezekből nem buzdítanak gyilkosságra senkit, sem ártatlan emberek lemeszárlására nem bujtogatnak.

A terrorizmust ma leginkább az iszlámmal kötik össze, miközben a legtöbb iszlám hívő békés ember. A terrorizmus valójában a

vallást és a vallási alapfogalmakat csak eszközként használja, és meggyűlöletet az európai emberrel egy népet és egy vallást is. Pedig ezek szélsőséges, nacionalista szervezetek, és fel kellene számolni őket, ám nagyon jól tudnak rejtőzködni. Mint ahogy Hitler tömeggyilkosságát vagy egy ausztrál férfi által (2019. március 15-én) elkövetett új-zélandi megszárlást sem nevezte senki keresztyén terrorizmusnak, pedig Tarrant egy 74 oldalas kiáltványban érvelt amellett, hogy Nyugaton a fehér fajon kívül mindenkit ki kell irtani. És e fanatizmusában 50 imádkozó muszlimot ölt meg.

Az „iszlám terrorizmus” kifejezést a muszlimok többsége az iszlámra mint vallásra nézve kifejezetten sértőnek találja. Érvelésük szerint a vallás nem bélyegezhető meg a terrorizmus szóval, mert nem az iszlám terrorista, hanem az iszlám vallást szélsőségesen értelmező egyes muszlim egyének, közösségek.

Ennek a megoldása pedig az én elgondolásom szerint nem Nyugat-Európában van, hanem azokban az országokban, ahonnan ezek a terroristák elindultak.

Mi beszélgethetünk, értekezhetünk róla, és imádkozhatunk bölcsességért a vezetők számára, hogy találjanak rá megoldást és ne haljon meg több ártatlan ember.

Más emberként – szigetlankai konfi-tábor és virágvasárnap

Nagyarnán töltötték a hétvégét a szigetlankai konfirmandusok, rágyúru a június 2-án megtartandó konfirmációra. Pénteken és szombaton tartalmas programok várták őket a Nagyarnai Ecosunhome-ban, vasárnap pedig énekkel szolgálták Szigetlankán a délelőtti istentiszteleten. Tizenkét konfirmandus volt jelen a csapatépítő programon.

Pénteken délelőtt indultak útnak a templom elől. Nagy izgalommal várták a konfi-tábort, mert hallották a tavalyi konfirmandusok véleménybeszámolóját. Az élmény e csoport számára sem maradt el, de ami még fontosabb, ők is közelebb kerültek Istenhez. A tavalyi csoport jórészt annak a tábornak köszönheti, hogy szinte egyben maradt, és a konfirmáció után is még mindig aktív csapata a gyülekezetnek. Ilyen előzményekkel indult útnak ez a csoport.

Mini-bibliaórák, beszélgetések, szituációs gyakorlatok, éneklés, foci, szabadidős tevékenységek tarkították a tábort, melynek témája a tízparancsolat és a kegyelem volt. Este láthatatlan színház mélyítette az üzenetet és tette fogékonyabbá a fiatalokat a lelkiekre. Átélték azt, amit Mózes tapasztalt az égő csipkebokornál, ezáltal közelebb került hozzájuk nagypéntek és húsvét csodája is. Egyik fiatal meg is fogalmazta: más emberként tér

haza, mint ahogyan érkezett. Szombaton néhány szigetlankai presbiter gondoskodott a finom testi táplálékról, így érezhették azt, hogy a gyülekezet egy nagy család, mely a konfirmáció után is szeretettel várja őket. Testileg fáradtan, de lelkileg teljesen feltöltödvé érkeztek haza a táborból.

Vasárnap a délelőtti istentiszteleten a megtelt szigetlankai református templomban bizonyoságot is tettek a konfirmandusok énekkel, Papp Krisztina kántornő vezetésével. Rácz Ervin lelkipásztor hirdetett igét, utána keresztelő is volt, és a lelkipásztor szeretettel

hívott mindenkit a húsvéti ünnepkör eseményeire: naponta 18 órára nagyheti istentiszteletre, csütörtök este úrvacsorai közösségre, nagypénteken pedig délelőtti istentiszteletre. Húsvét első és másodnapján délelőtt 10 és délután 17 órára is vártak mindenkit, vasárnap délelőtt úrvacsoraszta volt. A hét folyamán a helyi lelkipásztor mellett nyugdíjas lelkész, teológiai hallgató, legátus is hirdetett igét, szolgált a gyülekezeti kórus, a nőszöveget, a Lanka Duó, valamint énekeltek és verset mondtak az ifjak és a gyermekek.

(refszatmar.eu)

A PKE Vegyes Kara „mindent vitt”

A 17. Budapesti Nemzetközi Kórusversenyen és Fesztiválon kimagasló sikert aratott a Partiumi Keresztény Egyetem Vegyes Kara. Első helyezést ért el az A1 vegyes kari kategóriában; a kórus vezetője, dr. Kovács Gábor megkapta a legjobb karnagynak járó különdíjat; az énekkar a 15 ország 35 kórusát felvonultatató nemzetközi mezőnyben, kimagasló pontszámmal, megnyerte a verseny és fesztivál nagydíját.

Az Interkultur Hungária NKft. április 14–17. között tizenhetedik alkalommal rendezte meg a Budapesti Nemzetközi Kórusversenyt és Fesztivált. A rendezvény 1988 óta csábítja Budapestre a nemzetközi kórusvilág énekkarait. Az idei találkozón 15 ország 35 kórusa, több mint ezer énekesrel vett részt.

A Budapesti Nemzetközi Kórusverseny a nemzetközi kórusvilágban 1988 óta hatalmas tekintélyt vívott ki magának. Sok magyarországi és határon túli magyar ajkú énekkar számára gyakorlatilag az egyetlen lehetőség a szakmailag elérhető és anyagilag még vállalható nemzetközi megmérettetésre. (denagy.hu)

Együtt a hit útján

Ma már minden gyermek számára elérhető az iskolai hittanoktatás, ám még mindig kérdés, miként lehet a konfirmációra készülő fiatalokat integrálni a gyülekezetbe.

Számos segédanyag és tankönyv született már a tanórai foglalkozások hiteles eltöltéséhez, egy most napvilágot látott kézikönyv pedig abban nyújt eligazítást, hogy a gyülekezet miként állhat a fiatalok mellé a korosztályos sajátosságokat is figyelembe véve. Az *Együtt a hit útján – Gyülekezetpedagógiai kézikönyv* mégsem csak a kamaszok eléréséhez nyújt segítséget, hiszen minden korosztályról átfogó képet ad a legkisebektől a legidősebbekig.

Siba Balázs református lelkész, a budapesti református teológia oktatója, a kötet főszerkesztője kérdésünkre elmondta, a családon kívül az egyházi közösség az egyetlen, amely bölcsőtől a kopsorsóig el tudja kísérni az embereket. Ám míg régen az egyházhoz tartozás az élet természetes ritmusát követte, ma már sokféle módon és élethelyzetben kapcsolódhat be valaki a gyülekezeti életbe. „A kiadvány abban segít, hogy ha egy adott korosztállyal találkozunk, értsük őt és azt a világot, amelyből érkezik” – magyarázta

a szakember. A korról és az emberről szól. Teológusok, valláspedagógusok és pasztorálpszichológusok is dolgoztak a napjaink emberéről képet adó gyülekezetpedagógiai kézikönyv egyes fejezetein. A kiadvány azért is hiánypótló, mert a magyar szerzők behatóan ismerik az emberi életút egyes szakaszainak jellegzetességeit, miközben a kor és a környezet sajátosságaira is reflektálnak. A felekezeti közötti összefogással elkészült kötetben külön fejezetet szenteltek a cigánysággal kapcsolatos ismereteknek és annak, hogyan kapcsolódhatna hozzájuk egy-egy kortárs református közösség.

„Elkezdtük feltérképezni, kik azok, akik az adott korosztállyal, embercsoporttal megtalálták a hangot, és hogyan lehetne mások számára is ezt a felhalmozódott tudást, tapasztalatot átadni. Megkerestünk továbbá 19 lelkészt, teológust, hogy segítsenek ennek a könyvnek a megírásában. Végül tíz csoportot és élethelyzetet különböztettünk meg. Majdnem minden fejezetet két szerző írt meg. Szerettük volna ezzel is kifejezni, hogy a közös gondolkodással, az együttműködéssel többre jutunk” – mondta a főszerkesztő. (parokia.hu)

A Notre-Dame mi vagyunk!

„Ott vagyunk lélekben a térdre boruló, imádkozó és éneklő párizsiakkal a gyászban, de abban a katartikus felismerésben is, hogy van mit elveszteniünk, még ha »csak« egy épület pusztul is el” – Köntös László dunántúli főjegyző gondolatai a párizsi Notre-Dame katedrális jelentős részét elpusztító tüzesetről.

Gondolatban és lélekben mi is ott vagyunk az utcára vonuló párizsiakkal és együtt énekelünk és imádkozunk velük. Leborulunk a mindenható Isten felséges színe előtt, s valami olyasmit élünk át, hogy ennek a templomnak a tragikus pusztulásában velünk történt valami. Mert lehet mondani azt, hogy a Notre-Dame felbecsülhetetlen értékű kultúrtörténeti emlék, a nyugati keresztény civilizáció nagybecsű öröksége, s ha elpusztul, akkor a múlt egy része pusztul el. Azért is kár.

Csakhogynem itt többről van szó. Nem a múltunk pusztulhat el, hanem a jelenünk sérül. A Notre-Dame mi vagyunk. Mert a Notre-Dame identitásépület. Mégpedig, hangsúlyosan, keresztény identitásépület. Engem mindig döbbenettel tölt el azoknak – köztük sok kereszténynek is – a véleménye, akik szerint ma már nem beszélhetünk keresztény Európáról. Merthogy – mondják – fogy a hívők és a templomba járók száma. Ez a vélemény jellemzően az egyént önmagában nézi, és sejtelve sincs arról, hogy bizony,

akár öntudatlanul is, létezik közösségi identitás is, amely a legérzékletesebben a kulturális tájban fejeződik ki. A Notre-Dame az európai keresztény kultúra térben megjelenő, tárgyiasult formája.

Ha a Notre-Dame lángokban pusztul, akkor nem csak arról van szó, hogy pusztul egy ikonikus épület, hanem arról, hogy mindazok is roncsolódáson mennek keresztül, akik a lelkükben azonosulnak vele. Ezért a Notre-Dame pusztulása európai, sőt nyugati méretű gyászeseemény is. De éppen azért, mert átélhetjük, hogy itt velünk történt valami, lehet

a katarzis pillanata is. Átélese annak, hogy Európában, bármennyire is feszültségekkel terhes, mégis létezik valami, ami mindeneken túl és mindenek felett: összeköt. S ez a keresztény kultúra.

Ott vagyunk lélekben a térdre boruló, imádkozó és éneklő párizsiakkal a gyászban, de abban a katartikus felismerésben is, hogy van mit elveszteniünk, még ha „csak” egy épület pusztul is el.

Magunkat veszíthetjük el.

Mert a Notre-Dame mi vagyunk.

KÖNTÖS LÁSZLÓ (reformatus.hu)

Templomban dörögtek újra a fegyverek

A mintegy 17 millió lakosú Burkina Faso nyugat-afrikai ország. Területe háromszor nagyobb, mint Magyarországé. 2006-os felmérés alapján: muszlim 60,5%, keresztény 24%, törzsi vallású 15,3%. Ismeretlenek megtámadtak egy protestáns templomot Burkina Fasóban, öt embert megöltek, köztük a lelkészt és két gyermekét is.

A támadást az ország északi részén, Silgadi településen, Djibo közelében követték el vasárnap, április 28-án. Hírügynökségi források szerint a dzsihadisták felfegyverkezve be mentek a templomba, s ott kezdtek el lövöldözni. További két ember eltűnt. Szemtanúk szerint a fegyveresek motorkerékpáron érkeztek a templomhoz, és az istentisztelet végén támadtak rá a hívőkre. Egyik tanú szerint éppen befejeződött az istentisztelet, amikor lövöldözni kezdtek. A halottak között van a lelkész, Pierre Ouedraogo, és két gyermeke is. Többen úgy tudják, a támadók az ország északi része, Mali felé menekültek el. Burkina Fasóban évek óta követnek el támadásokat különböző iszlamista szervezetek mind ke-

resztlyen, mind muszlim közösségek ellen. 2015 óta nem volt példa arra, hogy vallási vezetőt öltek volna meg.

A dzsihadisták kezdeti támadásait főleg az ország északi részére irányították, de később a főváros, Ouagadougou környékén és az ország más részén is lecsaptak. Pénteken is volt egy támadás, akkor a keleti Koulpélogo tartományban gyilkoltak meg hat embert, köztük öt tanárt.

Valóban az lenne a valóság, hogy a terroristák világszerte szétszóródva, eddig el nem képzelt helyeken is felbukkanva követnek el újabb és újabb merényleteket? Világméretű félelemkeltés lenne a cél? Globális szűrésű terror?

Nem kerülheti el figyelmünket, hogy a protestáns templom és lelkésze elleni támadást követő hétfőn az Iszlám Állam vezetője, Abu Bakr Al-Baghdadi elfogadta a Burkina Faso és Mali területén működő afrikai terrorista sejtek eskütelét az ISIS-re. Ez azt jelenti, hogy e két afrikai országban működő terrorista sejtek elfogadják az ISIS parancsait. A következménye ennek az, hogy a két országban élő kereszténynek a jövőben számolhatnak újabb terrorista akciókkal. Az esetet követően nemzetközi antidzsihadista katonai művelet indult a térségben G5 Sahel néven, hogy segítsék az újabb támadások megelőzését.

2015 óta Burkina Fasóban 229 ember vesztette életét iszlamista támadások következtében.

A Burkina Faso-i egyházak, felekezeti különbség nélkül, imaakciót indítottak a terrorista félelemkeltés ellen, és Ferenc pápa is imájáról, együttérzéséről biztosította az ország lakosságát, valamint a protestáns lelkész gyülekezetét.

DR. BÉKEFY LAJOS

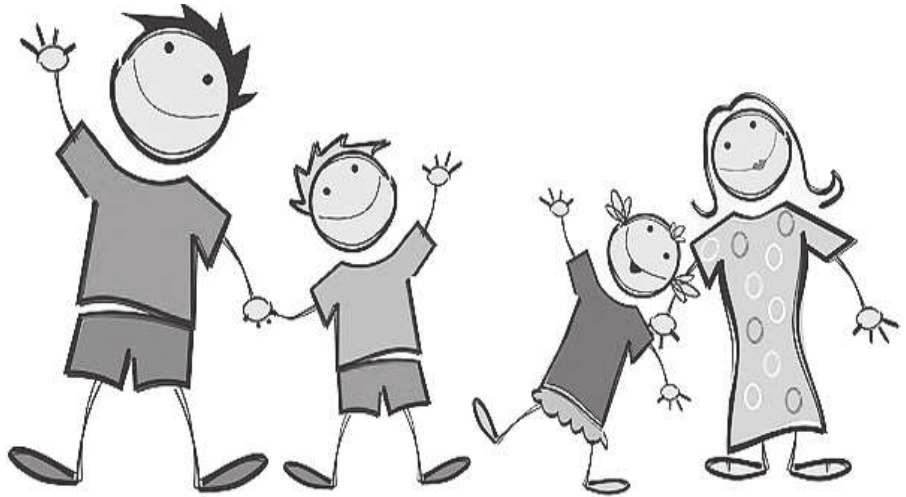
Nőszövetségi felhívás

A) Ha Isten megtartja életünket, az idei nyári nőszövetségi konferenciát július 20-án a Nagybányai Egyházmegyében, Avasújvároson tartjuk, ahova szeretettel meghívjuk a nőszövetségek tagjait és minden érdeklődőt. A konferencia előzetes programja: Igét hirdet Csűrű István a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke. Előadást tart P. Tótné Szakács Zita Magyarországi Országos Nőszövetségi elnöke és Zán Fábán Sándor Kárpátaljai Református Egyházkerület püspöke. Nőszövetségi beszámolót tart Bogya Kis Mária elnök. Tisztújítás. Délután köszöntések, kulturális műsor, úrvacsorás istentisztelet.

B) Szeretettel felkérjük a lelkipásztorokat és a nőszövetségek vezetőségét, hogy május 31-ig tartsanak nőszövetségi tisztújítást egyházközi szinten. Egyházmegyei tisztújítást pedig június 30-ig kell megtartani. Ennek keretében jelöljünk egyházkerületi tisztségekre: elnököt, négy alelnököt, jegyzőt, pénztárost. (A titkárt a megválasztott elnök fogja kijelölni). Az egyházkerületi tisztségre a jelöltek névsorát július 10-ig küldjék be egyházkerületünk címére Vincze Judit missziói előadótanácsosnak és Dénes István Lukács generális direktornak. Az egyházmegyei jelöljék meg küldötteiket is – egyházmegyénként 5 (azaz öt) személyt –, akik az avasújvárosi közgyűlésen megejtik majd a választást.

C) Szeretettel kérünk beszámolókat, írásokat, fényképeket az idei konferencia füzetünk számára, melyeket 2019. május 31-g kell elküldeni az alábbi e-mail címre: bogyakissmaria@gmail.com vagy bogyakis@gmail.com.

BOGYA-KIS MÁRIA,
a Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
Nőszövetségi elnöke

A templomba járók boldogabbak, mint a vallástalanok

Izgalmas kutatási eredményekkel lepte meg ismét a világot az USA Pew Research Center nevű statisztikai és vallásszociológiai intézete.

2019. január végén közzétették annak a kutatásnak az eredményét, melynek során 26 országban mérték fel: milyen hatása, következménye van annak, ha emberek rendszeresen járnak templomba, istentiszteletre, közösségi keresztyén alkalmakra. Az eredmény mérhető: a hitüket gyakorlók boldogabbak, mint az ateisták vagy a közömbösek. A keresztyén közösségbe járóknak még a választási magatartásuk is eltérő, de még az alkoholfogyasztásuk is erősen különbözik azokétól, akik nem járnak vallási közösségekbe.

Szembetűnően magas a „nagyon boldog” vallásos, templomba, vallási közösségekbe járók aránya az aktívak között Mexikóban,

71%. Ugyanígy kiugró a kolumbiai „nagyon boldogok” aránya is, 58%. (Mindkét országban főként a keresztyén, katolikus és protestáns, illetve újprotestáns templomokba, közösségi házakba járók teszik ki ezt a számot.) Az aktívak csoportjába azokat sorolja a tanulmány, akiknek az életében az elmúlt tíz évben fontos szerepe volt/van a vallási közösséghez tartozásnak, illetve annak, hogy legalább havonta egyszer templomba menjenek.

Az látszik valószínűsíthetőnek, hogy a nem különösen gazdag országok lakosainak magas boldogságindexei nem materiális javakkal, hanem spirituális, vallási értékekkel állnak összefüggésben. Ez az, amit ithon egyszerűen így mondunk: a pénz nem boldogít... A Biblia pedig így fogalmazza meg ugyanezt: Nem csak kenyérről él az ember... (5Mózes 8,3; Máté 4,4).

DR. BÉKEFY LAJOS

Fricska

Egy keresztyén templomban folyik az istentisztelet. A lelkipásztor éppen az igaz hitről, a hűségről és kitartásról prédikál. Mindenki helyeselve bólogat. Még tart a prédikáció, amikor hirtelen két álarcos és felfegyverzett ember ront be a templomba. A gyülekezet és lelkipásztora rémülten várják, hogy mi fog történni. A fegyveresek egyike ordítva utasítja az embereket:

– Csak az maradjon bent, aki élete árán is hisz Jézus Krisztusban!

A gyülekezet több mint fele kisomfordál, a többiek félelemmel ugyan, de bent maradnak.

Ezután az ál-terrorista a lelkipásztorhoz fordulva:

– Na, tiszteletes, nekik nyugodtan prédikálhat tovább, ők a hívó gyülekezet!

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Szerkesztőbizottság: Békefy Lajos, Fábán Tibor, Ghittea-Szabó József Levente, Tokár Sándor, Tötös Beáta, Wagner Erik.

Felölőszerkesztő: Visky István. Hírszerkesztő: Tokár Sándor. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó.

Szerkesztőség: BH-410202 Nagyvárád, Sulyok István u. 9. sz. Tel.: 0726242824, 0259435386. E-mail: harangszoujsag@gmail.com

Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszoujsag.wordpress.com.

Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szeváti Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felölős vezető: Wagner Erik.

A lap terjesztése a lelkesi hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza.